Ki
SYMBAI BLEI

(Ka Poitri)

Ki Symbai Blei kin long ka Juk
Hadien Pyrthei b'la jot,
Kaba Synshar da Syiem Jingsuk,
Bor jingsniew kin ym kot.

Da

U Mattsing Nongrum

2000

Acc No - 10497/8
Class No. 895.93. N166. Sym
Author Nongrum. M
Title Ki Symbai Bkei
Acc. No. 10497/8
STATE CENTRAL LIBRARY
GOVERNMENT OF MEGHALAYA
SHILLONG

1. Books may be retained for a period not exceeding **15 days** by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with Ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book.
4. ***Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book he shall be required to replace the book or pay its price.***

Help to keep the book fresh and clean

CENTRAL

State Central Library
Shillong.

Ki SYMBAI BLEI

(KA POITRI)

Ki Symbai Blei kin long ka Juk,
Hadien Pyrthei b'la jot ;
Kaba Synshar da Syiem Jingsuk,
Bor jingsniew kin ym kot.

ÏA KA HOK LONGTRAI LA TYNGKAI

U MATTSING NONGRUM

2000

Printed at Scorpio Printers, Mawkhar Shillong 1

Khyndiat Kyntien

Ha ka jingdum jongka miet, marwei nga shong pyrkhat bad puson ban ngam ïalade sha ki thwei jongka jingmutdur ban tih bad shem ïa ki jingpasiaw mynsiem na la u Nongthaw bad kynto ïanga ba ngan leh eiei na ka bynta la ka jaitbynriew. Nga la long u briew u ba duh jingkyrmen ïa la ka bor pyrkhat bad ki jingthnam ka jabieng haba nga sngew ba ki kam jongnga kim lah ban kren briew bad pynlong pynban ka jingduh nong kaba khraw.

Nga sngewnguh pat ïa la u Trai Nongthaw ba um shym la shah ïanga ban shong thiah thai ban shu pynbthi ïa la ka saiñ pyrkhat, hynrei u ïai kynshoit bad pasiaw hanga ba ngan pynmih pyrthei sa ïa kane ka thup, hadien ba nga la dep pynmih ïa ki Ar tylli ki thup poitri (1) Ki Kyrwoh ïu Tiew Lyngskaw (2) Ki Sur ka Mynnor bad Mynta bad kumjuh ruh ïa ki artylli ki thup poitri ba la dep thoh bad ringdur ïa ki ban sa pynmih shen ha kane ka snem lada ka long kaba lah.

Nalor kane, nga sngew ruh ba nga la leh kaei kaei ka kam ka bym biang bad i shongkun, namar kumba nga la saiñdur ïa la ka long rynïeng ka man rynïeng bad ka

longïing longsem ha i jylli i ba rit, kumjuh ruh ban sher ïa la ka Trep i Mei ha i Nongrim i barit bad khyndiat - pa - khyndiat da ka jingbymkotbor, pynban ka long ka jingkyrkhu kaba khraw ïa la ka longïing ha kaba ngi la lait na u slap ka lyer bad ka shit ka khriat. Kumta, baroh ki thup poitri ngam shym la lah ban pynmih bun bun sla, bynrei nga la pynmih kat kum i jinglah bor jongnga.

Nga Kyrmen ba i ne i Thup rit jongnga 'KI SYMBAI BLEI', in pashat bad pynphalang jingmut ïaphi ki nongpule baieit ha ki por bad ki sngi ki ban dang wan.

KHUBLEI.

Jaka:- Mawlai, Shillong, 1 tarik Kyllalyngkot 2000.

U Mattsing Nongrum
NONGTHOH

Ki Symbai Blei

(*Ban Sah Kynmaw*)

Hajar hajar snem la leit noh,
Khlem sngewtbuh ki shu kut ;
Sha Ar hajar ka la kynjoh,
Hato ka khring jingmut ?

Laiphew ki skit bym lah ñiew shuh
Ki wan long ki wan jia ;
Ki ba pateng kim lah pynduh,
Ki ïai sah ka khana.

Jingjia ba wan ha ka mariang,
Ha synshar ha khadar ;
Satlak pyrthei ka ïai saphriang,
Ban tip lut salonsar.

Riew khraw ratbah ki la khlad noh,
Ha hajar snem b'la leit ;
Ki riew stad aiñ bad ki nongthoh,
Ka khmat sha ki ka peit.

Ki long ki khlur ki nongïalam,
Ki riew shlur ba khraw bor ;
Ban lam lynti ban poi sha nam,
Ba pyrthei ka ñiewkor.

Ki jingkylla ba khraw ki long,
Lyngba ki stad saïan ;
Ïa ka jingdum ki la pynphong,
Da jingshai ban nang san.

Ki buit ki sap bym lah mutdur,
Kumno ki lap ki shem ;
Kim shym ai lad ban im shisur,
Ban sah bieij ban sah them.

Ki ba pynsuk ïa u bynriew,
Ki kor ki bor bakhraw ;
Ki pyni shisha ïa jingkiew,
Kham palat i'u Nongthaw.

Ka Juk ki Aïom Ksiar la kut,
Ka juk ba suk ba saiñ ;
Ka Juk bym don khuslai jingmut,
Jingshai Blei ka tyngshaiñ.

Dang ha ki snem ba la leit noh,
Ka Juk ka la ima ;
Ki bor jingsniew ki la wan shoh,
Ka ktien ka long ka thma.

Hadien u Ar hajar ngim tip,
Kaei shuh kan wan jia ;
Wat ai ki khmat ba kin khapbrip,
To ngin ïa khmih mynta.

(*Aiu kan jia*)

Aïu kan jia ka long ka phang,
Ba ngin iatai mynta ;
Pyrthei kan mad ki ummat kthang,
Ne jingsuk ba shisha.

Ka bor jingstad u briew mynta,
I'u Nongthaw khlem kheiñ shuh ;
Halade hi u kyang u shla,
Ha pohjat keiñ u iuh.

U shim ba bor u Blei ki long,
Ki bym mylłai eiei ;
Tang ha jingdum ki wan ban phong,
Bad sah bieij ka pyrthei.

Kim tip ba jingstad ka jongki,
Ki long kiba shyrkhei ;
Ba kan sa poi kawei ka sngi,
Kan sa um ka Pyrthei.

Namar ki long atiar ba khraw,
Ban pynjot ban pynsniew ;
Ynda ingkhong u Trai Nongthaw,
Un kynad u Bynriew.

Katba bynriew dang wad jingstad,
U Blei ruh u iai ai ;
Un king ka khlieh un kylla mrad.
Haba khatduh iawai.

Namar ki bor bakhraw ki long,
Ki Bor u Trai Nongtbaw ;
Tang ha u hi marwei ka shong,
Ym don u ban kham khraw.

U hi u ban sa ai ka Rai,
U hi u ban tynjuh ;
U hi un long u nongkhmih kai,
Nongbishar ba khatduh.

Ka bor jingstad la i mynta,
Ka pynduh jingtiplem ;
Ba ka pyrthei ka la kyang shla,
Pyrthei u bieij u them.

Ka jingkitkhlieh ruh ka la duh,
Ka bhah b'la buh u Blei ;
Ka malade kam shaniah shuh,
Katno tam ka pyrthei ?

Longïing longsem kaba mynta,
Katno ka la ima ;
Ka thma ka long wat shipara,
Ne wat bad kmie bad kpa.

Ka jingkynad ka ïai suh thied,
Ha man la ki longïing ;
Ka sngewhanga ka ïeng ka khmied,
Ka stieh jingjop ban kieng.

Hato ka suk ka saiñ ngin ïoh,
Ha ki por ban sa wan ;
Ne ngin duh noh, Jingsniew la doh,
Ïa syiem Jingsuk ban san.

Mynta baroh ngi la ïohi,
Ïa jinglong ïa jingman ;
Ban ïa pyrkhat, sah khyndiat sngi,
Ka bha ne sniew kan wan.

Ka Rai mynta hi ka shai kdar,
Jingsniew kane tyngkreiñ ;
Kan sa jot lut hi baroh phar,
Jingsuk Blei kan shah beiñ.

Hato Nongthaw un lah ban shah,
Ïa ka mon u bynriew;
Khlem artatien u hi un phah,
Ba kan wan ka 'Nem sniew.

Hynrei ngi tip u Blei u ieit,
Ïa jingthaw ba dang hok;
Kiba shah khot riew dum riew bieit,
Ba dang don 'tien syllok.

Dei tang ïaki Blei un synran,
Un pyllait na jingsniew;
Lada thma bah, 'nem sniew kan wan,
Kin neh symbai bynriew.

Hangta ka Juk Thymmai kan wan,
Ka Juk ki Symbai Blei;
Kaba pateng ka ban sa wan,
Kan bha kan suk pyrthei.

Pyrthei mariang kan sa kylla,
Jaiñkup thymmai kan phong;
Symbai kynsai yn bet mynta,
D'u Trai kynrad najrong.

(*Kan long shisha* ?)

Balci keiñ ngin ïa sngewphylla,
Katne pyrthei ka long;
Katne jingjia kiba ïma,
Kumwei ngi don ban ong ?

Yn ym slem shuh ban poi ka por,
Kum u Syiar ban rung sem ;
Ban sa jur tang ka jingthombor,
Katba dang mih ki snem.

Ha phyllaw ruh yn ym shngaiñ shuh,
Ka mynsiem kan shu syier ;
Yn ym long shuh ban leh pahuh,
Jingim kan long ha tmier.

Kat shaba phai ym don lynti,
Ka shrip yn pynap lypa ;
Kordit kiwei ym don ba i,
Yn ym don ba salia.

Hynrei wat la ka long kumne,
Jingsngewbha pat kyrhai ;
Namar longdien kiba dang khie,
Kim i tip ka khuslai.

Ki im sahuh ki iaid sahuh,
Ki pyrkhat tang ka met ;
Ka kam ka jam kim tip kim khluh,
Kim tip da ei yn shet.

Katba dang don ki kmie ki kpa,
Ki sngewïoh jingsuk bneng ;
Kat kaba ang, katba dawa,
Ki biang manla ka teng.

Kim tip hadien kan poi ka por,
Kamram ki hap ban shim ;
Kum u Diengsoh ba la shah ngor,
Kan sa wan ka jingtim.

Shano un ïda ïa la ki kti,
Shano ki soh kin mih ;
Kumno un tip ïa ka Mihngi ;
Kumno un lah ban khih.

Ka jingkyniw na mon na diang,
Kan lynshop la ki sngi ;
Sngew sepei ki soh kiba thiang,
Kin duh noh ki bapli.

Ïa la bynta u Trai Nongthaw,
Da la matti kordor ;
Jingbym suidñiew shisha ka paw,
Bad ki jingbym ñiewkor.

Kum u dieng ba ïap ïeng un long,
Bym klai ban pyndonkam ;
Da dur tyrkhong hangta un phong,
Symbai un ym ïoh tam.

Un duh ka jait, un duh ka maiñ,
Un duh ka long rynïeng ;
Un sa lip noh khlem jingtyngshaiñ ;
Un ïamrem la kyrteng.

Hangne keiñ bynriew un kut lad,
Ban pyrkhat um kot bor ;
Ka Samtawi kan sa pynshad,
Wat bor met un sa tlor.

Ban trei ban ktah un ym kwah shuh,
Tang thiah thai ban myllen ;
Ynda la kut ka leh sahuh,
Un sdang sa ka byrthen.

Un ym kheiñ briew ïano ïano,
B'la duh noh jingtiplem ;
Jingstad jongu kumno kumno,
Kham hapoh ï'u bieit them.

Ka doh ka snam un ym kheiñ shuh,
Ne ïa ka kur ka jait ;
Kum u mrad khlaw bym lah ithuh,
Un sa ksih n'u pdot trait.

Ka ktien hangta keiñ long ka thma,
Ban ym lah pynjem shuh ;
Ha ki tyngam, kum Sing ban ktha,
Bad ki 'matdong 'matsuh.

Tang bakla tiak jingim la leit,
Yn ym don jingsngewpher ;
Khlem jingpyrkhat im-im peit-peit,
Mynsiem briew kan shu her.

Shano kan poi, Trai u ba tip,
Haba shu khlad khlem por ;
Kyndit kyndit jingim kan lip,
Mynsiem kaba kordor.

Kam dei bynta u Trai Nongthaw,
B'la ïateh ka jutang ;
Ba ma u hi un sa wan shaw,
Ban ym don ba lah khang.

Hangta mynsiem kan shu sakma,
Shano ki mei ki 'law ;
Sha dwar u Blei kam poi satia,
Ka tip-blei kan jot thiaw.

(*Pyrthei kan kylla* ?)

Ha ki spah snem ba la leit noh,
Jingstad briew dang duna ;
Jingïatiplem ha ki ka doh,
Khyndiat kajia majia.

Katba ki por pat ki nang ïaid,
Khmat bynriew la sdang nep ;
Kumno ban ïar Hima ïar paid,
Ban ïar skum ban ïar trep.

Thma makynti ka long ka tduh,
Ka ïashoh ka ïadat ;
Ka mih ïadung, ka mih ïasuh,
Ka mih ka ïa kynad.

Jingjia baroh kam kut katne,
Ki ïai wad bor ba khlaiñ ;
Ki khnam ryntieh ki mih ki khie,
Da stad briew, dur la saiñ.

Ban kham khlaiñ bor ka jingïaleh,
Ban khraw ka bor synshar ;
Ban ksaw ban kpong, ka bok ban eh,
Mynsiem ka khih ka ksar.

Phewse katba dang ïaid ki por,
U paid u la nang roi ;
Ki khnam ryntieh kim lah kot bor,
Jingangnud ba kin poi.

Jabieng bynriew la nang pait pnat,
Kam ai thiah kam ai shong ;
Ban kham pynkhraw, ki khmat ki shat,
Bor thymmai dei ka thong.

Ki tup ki man, ki long ka phang,
Mynta ban sdang pynkhreh ;
Ki long atiar ban sdang pyrshang,
Ban khlaiñ shuh ka ïaleh.

Dei hangne keiñ u khun bynriew,
U sdang ka tieng ka smiej ;
Ba jingstad briew shisha ka kiew,
Ïa bor Blei kam shym riej.

U rit mynsiem kat sha ba phai,
U tieng i'u kuli bih ;
Um tip pyrkhat shuh ka lashai,
Kaei ka ban sa mih.

Kham khraw jingma bynriew ka long,
Ka bor Nuclear ba triem ;
Shi khyllipmat ha ka ka shong,
Naphang lin ban pynliem.

Jingma lada thma bah kan khie,
Bor Nuclear kin trei kam ;
Hato bynriew un sah hangne,
Ne un shu jah shu dam ?

Ban shu ïap duh ha ka mariang,
Ban ym lah khie khlieh shuh ;
Bynriew hi ruh un ïai pyrshang,
Sha ki krem bah un suh.

Ban ïoh lait im un sei la bor,
Un ïaleh ban phet rieh ;
Ban ïoh buhrieh mynsiem kordor ;
Khru khru kin leh kin kieh.

Phewse kiei kiei baroh,
H'u Nongthaw shong ka bor ;
Ïa ba ibit mynsiem ban ksoh,
Ban sah symbai kordor.

Ban khie im biang sa shisien pat,
Ka Juk ka ba thymmai ;
Ka Juk ki symbai Blei kan shat,
Kum sotti juk hyndai.

(*Kumno kin im*)

Haba Juk Symbai Blei kan wan,
Kumno kin im kin long ;
Kan wan ka sliang, kan wan ka thngan,
Kan biang ka thiah ka shong ?

Namar pyrthei la pynjulor,
Da ka bor u bynriew ;
Symbai mariang baroh la tlor,
Naphang lin ruh la thiew.

Hangno khyndai symbai kin mih,
Hangno ruh khyndai rnai ;
Shano ki um basngur ban dih,
Shano sim bneng ba rwai.

Ki mrad ki mreng, ki sim ki doh,
Baroh la iap tyrkhong ;
La kylla maw lut ka 'dew sboh,
Na ramew ba la khlong.

Daei kin bam, da ei kin dih,
Ka rep ka riang kam long ;
Ha mei ramew kim lah ban mih,
H'u Blei ka bor ka shong.

Kumno un saiñ dur ïa mariang,
Bor bynriew ban pynum ;
Ïa mei mariang ban pynphuh biang,
Da um ksiar ban pynsum.

Hangta ka juk ki Symbai Blei,
Kan long Juk Jingkyrmen ;
Kaba longbriew thymmai yn sei,
Ynda juk rim ka ngen.

Jingim jingman hangta kan khuid,
Kan shong kun kan shong Blei ;
Kan lait shah teh, kan im lait luid,
Duwan Blei kan sa tei.

Kaba janai, kaba kyntang,
Ym kum kine mynta ;
Kaba da bor briew la pyrshang,
Tang nalor ban thaba.

Ka im shisur hangta kan long,
Ka im suk ka im blei ;
Ka Syiem Jingsuk hangta kan shong,
Ban synshar ïa pyrthei.

Hangta U Blei un hun shisha,
Ïa la jingthaw kordor ;
Kiba janai bad ba paka,
Ki ban ym duh ka dor.

★ ★ ★

Ki Thup Poitri da u juh u Nongthoh :—

1. Ki Kyrwoh u Tiew lyngskaw
2. Ki Sur ka mynnor bad mynta

LAH BAN IOH NA :—

KHASI BOOK STALL

Room No. 38, SYNOD SUPER MARKET

Mawkhar Shillong 793002